

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

تنگی

دریچه میترال

آموزش به همکار

تهیه : الهه جوکار

(کارشناس پرستاری)

تنظیم : رازیبا بفتشی زاده

(سوپروایزر آموزشی)

مشاور علمی : دکتر زراعتیان

فوق تخصص جراحی قلب

مهر ماه 1400

دریچه میترال

دریچه میترال بین دهلیز و بطن چپ قرار گرفته و یک دریچه دولتی می باشد (قدامی و خلفی) . سطح دریچه میترال 6-4 سانتی متر است و عبور جریان خون از دهلیز چپ به بطن چپ را تنظیم می کنند . این لت ها توسط ساختارهای ظریف نخی شکل متصل به عضلات قلب ، پشتیبانی می شوند . دریچه میترال ممکن است دچار افتادگی ، نارسایی یا تنگی شود .

تنگی دریچه میترال Mitral Stenosis

تنگی عبارت است از ایجاد یک انسداد در جریان خون از دهلیز چپ به طرف بطن چپ . این اختلال ناشی از اندوکاردیت روماتیسمی است که طی آن لت های دریچه میترال و طناب های وتری به صورت پیشرونده ضخیم می شوند . در نهایت سوراخ دریچه میترال تنگ شده و جریان خون به داخل بطن به طور پیشرونده مسدود می گردد . این باریک شدن یا انسداد باعث افزایش فشار در پشت دریچه میترال یعنی در دهلیز چپ می گردد . به طور طبیعی دریچه میترال به اندازه سه انگشت باز می شود .

در موارد تنگی شدید ، قطر سوراخ در چه به اندازه قطریک مداد می رسد . به دلیل افزایش مقاومت ناشی از دریچه تنگ ، دهلیز چپ برای تخلیه کردن خون خود به داخل بطن با مشکل رو به رو می شود پیر شدگی نامطلوب بطن چپ می تواند به کاهش برون ده قلبی بیانجامد . افزایش حجم خون در دهلیز چپ منجر به اتساع و هیپرتروفی آن می گردد به این ترتیب با افزایش ریت قلب ، برون ده قلبی کاهش یافته و فشار ریوی افزایش می یابد .

تظاهرات بالینی

اولین علامت تنگی میترال اغلب به صورت تنگی نفس هنگام فعالیت در نتیجه افزایش فشار خون وریدهای ریوی بروز پیدا می کند و همچون به دلیل بزرگی دهلیز چپ ممکن است روی شاخه های چپ درخت برونشیا فشار وارد کرده سبب بروز سرفه خشک یا وزینگ گردد . بنابراین شایع ترین علامت تنگی میترال سرفه های مکرر - صورت گلگون و قرمز - ادم ریوی - خلط خونی - تپش قلب - ارتوپنی - تنگی نفس حمله ای شبانه (PND) و عفونت های مکرر

تدابیر طبی

نارسایی احتقانی تحت درمان قرار می گیرد بیهاران با تنگی میترال ممکن است از داروهای ضد انعقاد به منظور کاهش خطر تشکیل ترومبوز در دهلیزها سود ببرند و همچنین نیاز به درمان آنژین داشته باشد. در صورت پیشرفت فیبریلاسیون دهلیزی به منظور بازیابی ریتم سینوسی نرمال از کاردیوورژن استفاده می شود. استفاده از بتابلاکرها - دیگوکسین - بلوک کننده های کانال کلسیم - اجتناب از فعالیت های شدید - ورزش های رقابتی و حاملگی تشویق می شوند.

اقدامات جراحی

والولوپلاستی و معمولا کومی شوروتومی برای باز کردن یا پاره کردن کومی شیورهای جوش خورده درجه است. والولوپلاستی داخل مجرای از طریق پوست یا تعویض درجه میترال صورت گیرد که با درجه های مصنوعی مکانیکی انجام می شود.

ها از طریق اکو، مشخصه ی تنگی روماتیسمی در اکوکاردیوگرافی دو بعدی است. میزان حرکت ها و میزان کلیسفیکاسیون درجه را می توان مشخص کرد. اکو از راه مری وسیله مفید برای بررسی وضعیت درجه و وجود یا عدم وجود ترومبوز در دهلیز چپ قبل از انجام والوپلاستی از راه پوست می باشد. شدت تنگی میترال و اختلال همودینامیک ناشی از آن با کاتترایزیسیون قلبی قابل ارزیابی است.

پیشگیری

کاهش خطر و درمان عفونت باکتریایی است. پیشگیری از تب روماتیسمی حاد وابسته به درمان موثر با آنتی بیوتیک یا فانژیت استرپتوکوک است. پیشگیری توسط آنتی بیوتیک برای تب روماتیسمی عود شونده همراه با کاردیت های روماتیسمی ممکن است، نیازمند پوشش آنتی بیوتیکی 10 سال یا بیشتر باشد که از جمله پنی سیلین G عضلانی هر 4 هفته و پنی سیلین V خوراکی دوبار در روز سولفادیاژین خوراکی روزانه - اریترومایسین خوراکی دو بار در روز.

تنگی مادرزادی درجه میترال - اختلالات بافت همبند - تومورهای دهلیز چپ را تجربه کنند. در بیمارانی که تنگی درجه میترال آنها علت روماتیسمی دارد علائم بیماری در دهه سوم و چهارم زندگی ظاهر می شود. خطر ایجاد ریتم غیر طبیعی فیبریلاسیون دهلیزی (AF) در دهلیز چپ وجود دارد که ممکن است منجر به تشکیل لخته های خونی در قلب می گردد این لخته های خونی به سرخرگ های مغزی رفته و مسیر عبور خون به سمت مغز را مسدود نموده و بدین ترتیب خطر سکته مغزی بالا خواهد رفت.

بررسی و یافته های تشخیصی

بدلیل فیبریلاسیون بطن ناشی از کشیدگی دهلیز، نبض ضعیف و اغلب نامنظم است یک سوفل دیاستولیک با تون پایین در اپکس قلب سمع می شود. از اکوکاردیوگرافی برای تشخیص و بررسی شدت تنگی میترال استفاده می شود. دیگر روشها: تست ورزش کاتترایزیسیون قلب همراه با آنژیوگرافی. گنبدی شدن لت قدامی درجه میترال ثانویه به چسبندگی پیوستگاه لت ها و چسبندگی نوک درجه